

A So ein Chaos!

1	das Chaos (Sg.)	chaos
	So ein Chaos !	Co za chaos!
	der Fußballverein, -e	klub piłkarski
	Ein Fußballverein hat ein wichtiges Spiel gewonnen.	Klub piłkarski wygrał ważny mecz.
2	die Vermutung, -en	przypuszczenie
	War deine Vermutung richtig?	Czy twoje przypuszczenie było słuszne?
	der Wille (Sg.) (Um Himmels ~!)	wola
	Um Himmels Willen , Florian!	Na miłość boską, Florianie!
	die Erlaubnis (Sg.)	pozwolenie
	Florian hat eine Party ohne die Erlaubnis der Eltern gegeben.	Florian zorganizował imprezę bez zgody rodziców.
	die Mitternacht (Sg.)	północ
	Die Party geht bis nach Mitternacht .	Impreza trwa do północy.
	irgendwelche	jacyś, jakieś
	Die Gäste haben irgendwelche Freunde mitgebracht.	Goście przyprowadzili jakichś znajomych.
	zerbrechen (hat zerbrochen)	tłuc, rozbijać
	Die Gäste haben Gläser zerbrochen .	Goście potłukli szklanki.
	die Polizei (Sg.)	policja
	Die Nachbarn haben die Polizei gerufen.	Sąsiedzi wezwali policję.
	vorhin	przed chwilą
	Die Polizei hat vorhin alle Leute nach Hause geschickt.	Policja przed chwilą odesłała wszystkich do domu.
	die Strafe, -n	kara
	Florian muss wegen Ruhestörung Strafe zahlen.	Florian musi zapłacić karę za zakłócanie ciszy nocnej.
	das Bußgeld, -er	grzywna, mandat
	Florian muss 150 Euro Bußgeld wegen Ruhestörung zahlen.	Florian musi zapłacić 150 euro mandatu za zakłócanie ciszy.
	wegen	z powodu
	die Ruhestörung, -en	zakłócanie ciszy nocnej
4	an	na
	Das Bild hängt an der Wand.	Obraz wisi na ścianie.
	der Mülleimer, -	kosz na śmieci
	Der Mülleimer steht in der Küche.	Kosz na śmieci stoi w kuchni.
	die Wand, -e	ściana
	hängen (hat gehangen)	wiszieć
	Das Bild hängt an der Wand.	Obraz wisi na ścianie.

6	der Sofatisch, -e	stolik kawowy
	Der Sofatisch steht im Wohnzimmer.	Stolik kawowy stoi w salonie.
	die Pflanze, -n	roślina
	Die Pflanze steht auf der Kommode.	Roślina stoi na komodzie.
	das Kissen, -	poduszka
	Das Kissen liegt auf dem Sofa.	Poduszka leży na sofie.
	der Laptop, -s	laptop
	Der Laptop steht auf dem Tisch.	Laptop leży na stole.
7	die Skizze, -n	szkic
	Mach eine Skizze .	Zrób szkic.
	der Gegenstand, -e	przedmiot
	Auf dem Tisch liegen sechs Gegenstände .	Na stole leży sześć przedmiotów.
	die Mütze, -n	czapka
	Die Mütze liegt auf dem Stuhl.	Czapka leży na krześle.
	der Ring, -e	pierścione
	Wo ist denn mein Ring ?	Gdzie jest mój pierścione?
	zeichnen (hat gezeichnet)	rysować
	Die Schülerinnen und Schüler zeichnen eine Skizze.	Uczennice i uczniowie rysują szkic.
	vergleichen (hat verglichen)	porównywać
	Die Schülerinnen und Schüler vergleichen die Skizzen.	Uczennice i uczniowie porównują szkice.

B Wir machen Ordnung

8	die Ordnung (Sg.)	porządek
	Wir machen Ordnung .	Robimy porządek.
	die Panik (Sg.)	panika
	Keine Panik !	Bez paniki!
	das Fenster, -	okno
	Wir müssen das Sofa wieder unter das Fenster stellen.	Musimy znowu postawić sofę pod oknem.
	die Ecke, -n	róg, kąt
	Wir müssen die Lampe in die Ecke stellen.	Musimy postawić lampę w rogu.
	weg-werfen (hat weggeworfen)	wyrzucać
	Wir müssen den Müll wegwerfen .	Musimy wyrzucić śmieci.
	staub-saugen (hat staubgesaugt)	odkurzać
	Wir müssen staubsaugen .	Musimy odkurzyć.

	wischen (hat gewischt)	wycierać, zmywać
	Wir müssen wischen .	Musimy zmyć (np. podłogę).
9	legen (hat gelegt)	kłaść
	Verena legt den Teppich auf den Boden.	Verena kładzie dywan na podłodze.
	stellen (hat gestellt)	stawiać
	Florian stellt die Lampe in die Ecke.	Florian stawia lampę w rogu.
	hängen (hat gehängt)	wieszać
	Verena hängt das Bild an die Wand.	Verena wiesza obraz na ścianie.
10	stop	stop
	Stop! Die Servietten kommen nicht in die Schublade.	Stop! Serwetki nie idą do szuflady.
12	der Gegenstand, -e	przedmiot
	Wer findet die meisten Gegenstände ?	Kto znajdzie najwięcej przedmiotów?
13	reinigen (hat gereinigt)	czyścić
	Ich muss den Teppich reinigen lassen!	Muszę oddać dywan do czyszczenia!
	die Reinigung, -en	pralnia chemiczna
	Florians Mutter bringt den Teppich in die Reinigung .	Mama Floriana zawozi dywan do pralni.
14	schmutzig	brudny
	Es tut mir leid, dass der Teppich schmutzig ist.	Przykro mi, że dywan jest brudny.
	reparieren (hat repariert)	naprawiać
	Ich muss das Sofa reparieren lassen.	Muszę oddać sofę do naprawy.
	beschädigt sein	być uszkodzonym
	Das Sofa ist beschädigt .	Sofa jest uszkodzona.
	streichen (hat gestrichen)	malować
	Ich muss die Wand neu streichen lassen.	Muszę kazać na nowo pomalować ścianę.
	defekt	uszkodzony, niesprawny
	Die Lampe ist defekt .	Lampa jest uszkodzona.
PR	die Sauberkeit (Sg.)	czystość
	Wir finden Ordnung und Sauberkeit wichtig.	Uważamy porządek i czystość za ważne.
	der Papiermüll (Sg.)	makulatura
	Wir sammeln Papiermüll ein.	Zbieramy papierowe śmieci.
	ein-sammeln (hat eingesammelt)	zbierać
	der Ordnungsdienst, -e	dyżur (porządkowy w klasie)
	Wir wollen einen Ordnungsdienst .	Chcemy mieć dyżur.
	abwechselnd	na zmianę
	Abwechselnd zwei Schülerinnen und Schüler machen den Ordnungsdienst.	Na zmianę dwie uczennice i uczniowie pełnią dyżur.
	die Pinnwand, -e	tablica korkowa
	Wir wollen die Pinnwand schön gestalten.	Chcemy ładnie udekorować tablicę.

gestalten (hat gestaltet)	aranżować, dekorować
die Dekoration, -en	dekoracja
Unser Klassenzimmer hat eine schöne Dekoration .	Nasza klasa ma ładną dekorację.
um·setzen (hat umgesetzt)	realizować, wdrażać
Welche Ideen möchtet ihr umsetzen ?	Jakie pomysły chcecie zrealizować?

C

Probleme zwischen Eltern und Kindern

16	unmöglich	niemożliwe, niedopuszczalne
	Florian, das war unmöglich !	Florianie, to było niedopuszczalne!
	die Schuld (Sg.)	wina
	Es war nicht meine Schuld !	To nie była moja wina!
	der Hausarrest, -e	areszt domowy
	Florian bekommt Hausarrest .	Florian ma areszt domowy.
17	die Nachtruhe, -n	cisza nocna
	Ab 22:00 Uhr ist Nachtruhe .	Od godziny 22:00 obowiązuje cisza nocna.
	das Taschengeld (Sg.)	kieszonkowe
	Das Bußgeld bezahlst du von deinem Taschengeld .	Zapłacisz grzywnę ze swojego kieszonkowego.
	übertreiben (hat übertrieben)	przesadzać
	Ach Papa, übertreib doch nicht!	Ach tato, nie przesadzaj!
	die Diskussion, -en	dyskusja
	Keine Diskussion , Verena!	Żadnych dyskusji, Vereno!
	der Schluss (Sg.)	koniec
	Jetzt ist Schluss !	Koniec (dyskusji)!
19	gerecht	sprawiedliwy
	Ist die Strafe gerecht ?	Czy kara jest sprawiedliwa?
20	entschuldigen (sich) (hat [sich] entschuldigt)	usprawiedliwiać się
	Florian hat sich nicht entschuldigt .	Florian się nie usprawiedliwił.
	froh sein	cieszyć się
	Nora ist froh , dass ihre Kinder noch klein sind.	Nora się cieszy, że jej dzieci są jeszcze małe.
	erinnern (sich) (hat [sich] erinnert)	wspominać, przypominać sobie
	An die Zeit erinnere ich mich gern.	Miło wspominam ten czas.
	streiten (sich) (hat [sich] gestritten)	kłócić się
	Verena und Florian streiten sich untereinander.	Verena i Florian kłócą się między sobą.

entweder ... oder	albo... albo
Entweder sie streiten sich untereinander oder sie streiten sich mit uns.	Albo oni kłócą się między sobą, albo kłócą się z nami.
untereinander	między sobą
interessieren (sich) (hat [sich] interessiert)	interesować się
Florian interessiert sich für überhaupt nichts.	Florian niczym się w ogóle nie interesuje.
erst recht	tym bardziej
Er interessiert sich erst recht nicht für die Familie.	Tym bardziej nie interesuje się rodziną.
jammern (hat gejammert)	narzekać
Ich will nicht jammern .	Nie chcę narzekać.
vermissen (hat vermisst)	tęsknić, odczuwać brak
Ich vermisse meine Freundin.	Tęsknię za moją dziewczyną.
unterhalten (sich) (hat [sich] unterhalten)	rozmawiać
Ich möchte mich in Ruhe mit dir unterhalten .	Chcę spokojnie z tobą porozmawiać.
streng	surowy
Meine Eltern sind so streng !	Moi rodzice są tacy surowi!
23 bedanken (sich) (hat [sich] bedankt)	dziękować
Bedankst du dich auch mal bei deinen Eltern?	Czy dziękujesz czasem swoim rodzicom?
24 der Medienkonsum (Sg.)	konsumpcja mediów
Eltern und Kinder streiten sich oft über Medienkonsum .	Rodzice i dzieci często kłócą się na temat korzystania z mediów.
die Höflichkeit (Sg.)	uprzejmość
64% streiten sich über das Thema Höflichkeit und Benehmen.	64% kłóci się na temat uprzejmości i zachowania.
das Benehmen (Sg.)	zachowanie (dobre maniere)
das Ausgehen (Sg.)	wychodzenie (np. wieczorem)
52% streiten sich über das Thema Ausgehen .	52% kłóci się na temat wychodzenia z domu.
hervor·gehen (ist hervorgegangen)	wynikać
Aus der Statistik geht hervor , dass Eltern und Kinder sich oft über das Thema Ordnung streiten.	Ze statystyki wynika, że rodzice i dzieci często kłócą się o porządek.
überraschend	zaskakujący
Überraschend ist, dass sich nur 34% über Freunde und Freundinnen streiten.	Zaskakujące jest to, że tylko 34% kłóci się o przyjaciół i przyjaciółki.
25 unordentlich	nieporządkny
Du bist so unordentlich !	Jesteś taki nieporządkny!
AU, 3 ordentlich	porządkny
Du bist so ordentlich !	Jesteś taki porządkny!
LK die Pünktlichkeit (Sg.)	punktualność
Die Deutschen lieben Pünktlichkeit .	Niemcy uwielbiają punktualność.
das Klischee, -s	stereotyp
Das ist ein Klischee .	To jest stereotyp.

der Austauschschüler, -	uczeń z wymiany
Carlos ist Austauschschüler in Nordrhein-Westfalen.	Carlos jest uczniem z wymiany w Nadrenii Północnej-Westfalii.
die Austauschschülerin, -nen	uczennica z wymiany
Zosia ist Austauschschülerin in Bayern.	Zosia jest uczennicą z wymiany w Bawarii.
der Biomüll (Sg.)	bioodpady
Biomüll sammeln wir in einer Tonne.	Odpady organiczne zbieramy do pojemnika.
die Tonne, -n	pojemnik, kontener
der Abfall, -e	odpad
Wir haben Küchenabfälle und Gartenabfälle .	Mamy odpady kuchenne i ogrodowe.
der Rest, -e	reszta
Essensreste wie zum Beispiel Brotreste , aber auch Fisch- oder Fleischreste kommen in den Biomüll.	Resztki jedzenia, jak np. chleb, ale też ryby i mięso trafiają do bioodpadów.
die Schale, -n	skórka, skorupka
Bananen- und Eierschalen gehören in den Biomüll.	Skórki od bananów i skorupki jaj należą do bioodpadów.
der Kaffeefilter, -	filtr do kawy
der Teebeutel, -	torebka herbaty
Auch Kaffeefilter und Teebeutel kommen in den Biomüll.	Także filtry do kawy i torebki herbaty trafiają do bioodpadów.
die Erde (Sg.)	ziemia
Blumen, Pflanzen und Erde sind Gartenabfälle.	Kwiaty, rośliny i ziemia to odpady ogrodowe.
der Sack, -e	worek
Es gibt auch einen gelben Sack in der Küche.	W kuchni jest też żółty worek.
der Kunststoff, -e	tworzywo sztuczne
In den gelben Sack kommen alle Verpackungen, Kunststoff und Dosen.	Do żółtego worka trafiają wszystkie opakowania, tworzywo sztuczne i puszki.
das Papier (Sg.)	papier
Papier und Karton sammeln wir in einer extra Tonne.	Papier i karton zbieramy w osobnym pojemniku.
der Karton, -s	karton
der Restmüll (Sg.)	odpady zmieszane
In den Restmüll kommen Kerzen, Stoffe, Porzellan oder Staubsaugerbeutel.	Do odpadów zmieszanych trafiają świece, tkaniny, porcelana lub worki z odkurzacza.
die Kerze, -n	świeca
der Stoff, -e	tkanina, materiał
das Porzellan (Sg.)	porcelana
der Staubsaugerbeutel, -	worek do odkurzacza
Achtung!	Uwaga!
Achtung , die Deutschen sind immer pünktlich!	Uwaga, Niemcy są zawsze punktualni!

unpünktlich	niepunktualny
Meine Freundinnen und Freunde sind oft unpünktlich .	Moje przyjaciółki i moi przyjaciele są często niepunktualni.
individuell	indywidualny
Nicht alle Deutschen sind pünktlich. Es ist individuell sehr unterschiedlich.	Nie wszyscy Niemcy są punktualni. To jest bardzo różnie.
die Vase, -n	wazon
Die kaputte Vase kommt in den Restmüll.	Zepsuty wazon trafia do odpadów zmieszanych.
der Joghurtbecher, -	kubek po jogurcie
Der leere Joghurtbecher kommt in den gelben Sack.	Pusty kubek po jogurcie trafia do żółtego worka.
das Zeichen, -	znak
Ich finde, dass Pünktlichkeit ein Zeichen von Respekt ist.	Uważam, że punktualność to znak szacunku.
der Respekt (Sg.)	szacunek

TRAINING

TR,1 das Ruder, -	ster (aus dem Ruder laufen – wymknąć się spod kontroli)
Die Party in Kiel ist aus dem Ruder gelaufen.	Impreza w Kilonii wymknęła się spod kontroli.
der Gastgeber, -	gospodarz
die Gastgeberin, -nen	gospodyni
Die Gastgeberin ruft die Polizei.	Gospodyni dzwoni po policję.
eng	tu: bliski
Die Gastgeberin hat ihre engsten Freundinnen und Freunde eingeladen.	Gospodyni zaprosiła swoje najbliższe przyjaciółki i najbliższych przyjaciół.
telefonisch	telefonicznie
Sie hat ihre Freunde nicht telefonisch eingeladen, sondern die Einladung als Nachricht geschickt.	Ona nie zaprosiła swoich przyjaciół telefonicznie, tylko wysłała zaproszenie jako wiadomość.
weiter•leiten (hat weitergeleitet)	przekazywać dalej
Ein Freund hat die Nachricht weitergeleitet .	Jeden z przyjaciół przekazał wiadomość dalej.
öffentlich	publiczny
Jemand hat die Nachricht öffentlich in ein soziales Netzwerk gestellt.	Ktoś opublikował wiadomość w sieci społecznościowej.
weiter•verbreiten (hat weiterverbreitet)	rozpowszechniać
Die Information hat sich weiterverbreitet .	Informacja się rozprzestrzeniła.
beschmieren (hat beschmiert)	pomazać, pobrudzić
Die Jugendlichen haben die Wände beschmiert .	Młodzież pomazała ściany.

die Scheibe, -n	szyba
Die Jugendlichen haben Scheiben eingeschlagen.	Młodzież powybiła szyby.
ein-schlagen (hat eingeschlagen)	wybić (np. szybę)
zerstören (hat zerstört)	niszczyć
Die Jugendlichen haben Möbel zerstört .	Młodzież zniszczyła meble.
beenden (hat beendet)	kończyć
Die Gastgeberin hat die Party nicht beenden können.	Gospodyni nie mogła zakończyć imprezy.
die Verzweiflung (Sg.)	rozpacz, zwątpienie
Die Gastgeberin hat aus Verzweiflung selbst die Polizei gerufen.	Gospodyni zadzwoniła sama z rozpacz na policję.
innerhalb	w ciągu
Innerhalb von 10 Minuten ist die Polizei gekommen.	Policja przyjechała w ciągu 10 minut.
die Personalie, -n	dane osobowe
Die Polizei hat die Personalien aufgenommen.	Policja spisała dane osobowe.
auf-nehmen (hat aufgenommen)	zapisywać, sporządzać notatkę
der Schaden, -e	szkoda
Es ist ein Schaden in Höhe von 1000 Euro entstanden.	Powstała szkoda w wysokości 1000 euro.
entstehen (ist entstanden)	powstać, zaistnieć
unbekannt	nieznany
Wie hoch der Schaden ist, ist noch unbekannt .	Jak wysoka jest szkoda, tego jeszcze niewiadomo.
schriftlich	pisemnie
Sie hat ihre Gäste schriftlich eingeladen.	Ona zaprosiła swoich gości pisemnie.
TR,2 der Autoschlüssel, -	kluczyk samochodowy
Der Autoschlüssel steckt im Auto.	Kluczyk samochodowy jest w aucie.
stecken (hat gesteckt)	tkwić, być w środku
nach-schauen (hat nachgeschaut)	sprawdzać
Ich habe nachgeschaut , aber der Schlüssel ist nicht im Auto.	Sprawdziłem/Sprawdziłam, ale kluczyka nie ma w aucie.
die Handtasche, -n	torebka
Wo ist denn meine Handtasche ?	Gdzie jest moja torebka?
irgendwo	gdzieś
Dann steht die Tasche vielleicht irgendwo in deinem Zimmer.	Może torba stoi gdzieś w twoim pokoju.
TR,4 die Situation, -en	sytuacja
Die Situation bei mir zu Hause ist schwierig.	Sytuacja u mnie w domu jest trudna.
der Rat (Sg.)	rada
Ich brauche deinen Rat .	Potrzebuję twojej rady.

die Sommerferien (Pl.)	wakacje letnie
Ich möchte in den Sommerferien wegfahren.	Chciałbym/Chciałabym wyjechać w wakacje.
verbieten (hat verboten)	zabraniać
Mein Vater verbietet mir, dass ich in den Sommerferien wegfahre.	Mój tato zabrania mi wyjazdu w wakacje.
volljährig	pełnoletni
Ich bin im Sommer fast volljährig .	Latem będę prawie pełnoletni.
die Sorge, -n	zmartwienie
Mach dir keine Sorgen !	Nie martw się!
der Ratschlag, -e	rada, wskazówka
Hast du weitere Tipps und Ratschläge für mich?	Czy masz jeszcze jakieś rady lub wskazówki dla mnie?

VIDEO

VD,1 der Akku, -s	bateria
Der Akku von meinem Smartphone ist leer.	Bateria w moim smartfonie jest rozładowana.
die Bundesligakonferenz, -en	konferencja Bundesligi
Die Bundesligakonferenz beginnt um 15:30 Uhr.	Konferencja Bundesligi zaczyna się o godzinie 15:30.
verfolgen (hat verfolgt)	śledzić (np. wydarzenie)
Max verfolgt das Spiel live im Radio.	Max śledzi mecz na żywo w radiu.
der Anstoß, -e	rozpoczęcie meczu (pierwszy gwizdek)
Das Spiel beginnt gleich. Der Anstoß ist in ein paar Minuten.	Mecz zaraz się zacznie. Pierwszy gwizdek za kilka minut.
VD,3 wütend	wściekły
Die Mutter von Max war wütend .	Mama Maxa była wściekła.
VD,4 live	na żywo
Wir sehen das Spiel live im Fernsehen.	Oglądamy mecz na żywo w telewizji.